

Zápis ze 4. zasedání Řídícího výboru pro spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování

Datum a místo jednání: 28.04.2016, 9:00, Magistrát města Ostravy, Prokešovo nám. 8, místnost č. 406

Přítomni: dle prezenční listiny

1. Aktuální informace o spolupráci města Ostrava s Agenturou pro sociální začleňování

Úvodní slovo – náměstek Mgr. Michal Mariánek (SMO), Mgr. Martin Navrátil, Ph.D. (ASZ)

Členové Řídícího výboru (ŘV) byli seznámeni s programem jednání, tj.:

- Rozšíření a změny členů ŘV
- Změny ve složení pracovních skupin (PS) v rámci Strategického plánu sociálního začleňování (SPSZ)
- Informování o projektech podávaných do OPZ a dosavadní bilanci, informování o projektech města
- Spolupráce s ÚP ČR, Ostravskou univerzitou
- Výzva IROP na sociální bydlení
- Ostatní

Změny v ŘV: Změny v zastoupení členů ŘV, nově jsou členy –

Změny pracovních skupin v rámci SPSZ: PS bydlení byla rozdělena na dvě PS ke tvorbě koncepce sociálního bydlení SMO – jedna se bude zabývat sociální prací, druhá bytovým fondem na území města. V PS jsou zastoupeni tyto aktéři: Magistrát města Ostravy, úřady městských obvodů, ÚP ČR, ASZ, MPSV, neziskové organizace, FSS OU atd.

PS pro oblast vzdělávání – do její činnosti a náplně vstoupila příprava MAP (místní akční plán) – je to strategický plán, který vyžaduje své PS; magistrátní PS tedy splyne s PS k MAP. Začal se připravovat projekt na inkluzivní vzdělávání (Rozvoj rovných příležitostí ke vzdělávání ve městě Ostrava), mnoho činností/aktivit bude probíhat na úrovni městských obvodů.

Hlasování o složení PS1 k oblastem Rodina a zdraví, Zaměstnanosti, Bydlení

Struktura pracovních skupin a noví členové těchto pracovních skupin byli schváleni všemi přítomnými členy Řídícího výboru.

Pro: 15 z 16 přítomných (1 přítomný neměl hlasovací právo – zástupce)

Proti: 0

Zdrželi se: 0

¹ O PS pro oblast vzdělávání se bude jednat na příštím zasedání ŘV

ŘV se schází po delší době, platí však, že se kontinuálně zasazujeme o společné dílo, proběhla jednání s městskými obvody o spolupráci k projektu bydlení (v souvislosti s tím je i rozšířen ŘV), na různých aktivitách spolupracujeme s ÚP ČR, prohlubuje se spolupráce s Ostravskou univerzitou, resp. s Fakultou sociálních studií (oblast bydlení) a s Pedagogickou fakultou (oblast vzdělávání, zapojení do inkluzivního projektu).

Došlo ke změnám v ASZ, mění se struktura – vzniklo Regionální centrum východ a je tak možnost se zaměřit i např. na vzdělávání partnerů.

Projekty Operačního programu Zaměstnanost (dále OPZ): Uplynula již více než polovina období otevření výzvy, očekáváme, že příprava projektů bude kulminovat. Některé projekty již byly podané; od nevládních neziskových organizací (NNO) např. projekty zaměřené na podporu bydlení, v oblasti zaměstnanosti. I přes konzultace dochází ke krácení rozpočtů některých projektů.

Celý proces je složitý, přestože jsme již mírně za polovinou doby, po níž bude výzva otevřena, stále dochází k terminologickým změnám, ujasňování klíčových aktivit. MPSV umožňuje, ať se projekty podávají znovu, platí to zejména u projektů zaměřených na sociální podnikání (v ČR bylo zatím podáno cca 270 projektů na sociální podnikání, schváleno bylo 7) – tento nepoměr poukazuje na nejasnosti na obou stranách (MPSV/hodnotitelé – žadatelé).

13. 5. 2016 pořádá ASZ v Olomouci projektový den, na kterém se mohou žadatele dozvědět nejčastější chyby při podávání projektů a mohou získat ucelené informace týkající se OPZ.

Změny v SPSZ: SPSZ platí a je závazný, ale portfolio projektů se může mírně obměnit. Při plánování projektových fiší (leden-únor 2015) ještě nebyly známy všechny podmínky, část prostředků je tak realokována. Pro realokaci byla stanovena pravidla, podle kterých bude postupováno.

2. Klíčové projekty města

Dva projekty města jsou již podané (Vzdělávání, Prevence²) a dva projekty jsou těsně před podáním (Bydlení³ a Rodina⁴).

V minulém týdnu byl s MPSV konzultován projekt k bydlení – do Ostravy přijely paní náměstkyně [redacted] (náměstkyně pro řízení sekce sociální a rodinné politiky) a [redacted] (vedoucí oddělení sociálního bydlení a sociálního začleňování). Byla dohodnuta spolupráce i na projektu MPSV k sociálnímu bydlení.

2.1 Koncepce bydlení a její pilotní ověření

p. Navrátil (ASZ) – projekt je těsně před podáním, MPSV pokračuje v pracích na zákonu o sociálním bydlení; MPSV si podává i svůj individuální projekt – v rámci něj budou probíhat zahraniční cesty, semináře či metodická podpora měst atd. S MPSV aktivity koordinujeme, zástupkyně ministerstva bude členkou PS ke tvorbě koncepce, metodiky vzniklé v rámci ostravského projektu budou využity i MPSV.

² Projekt „Posílení prevence kriminality v Ostravě prostřednictvím asistentů prevence kriminality a multidisciplinálního přístupu“

³ Projekt „Koncepce bydlení a její pilotní ověření“

⁴ Projekt „Prevence ohrožení rodiny ve městě Ostrava“

Při přípravách projektu byla zpracována Podkladová analýza ke koncepci bydlení statutárního města Ostravy⁵; pro potřeby projektové žádosti byly zpracovány přílohy zaměřující se na analýzu potřebnosti, popis klíčových aktivit (s diagramy).

Projekt má 6 klíčových aktivit (KA):

- KA 01: Koncepce bydlení
- KA 02: Pilotní ověření tzv. krizového bydlení
- KA 03: Pilotní ověření tzv. sociálního bydlení
- KA 04: Pilotní ověření tzv. dostupného bydlení
- KA 05: Řízení a administrace projektu
- KA 06: Evaluace a nastavení systému sociálního bydlení

Krizové bydlení je pro osoby v krizové situaci (často např. domácí násilí), energie v tomto typu bydlení bude garantovat městský obvod/magistrát (případně náklady budou kompenzovány formou účelové dotace SMO), v sociálním a dostupném bydlení proběhnou individuální schůzky s dodavateli energií a budou dojednány podmínky, jak připojit k energiím zástupce cílové skupiny projektu, kteří mají z minulosti na energiích dluh; sociální bydlení – zde se pokusíme snížit práh pro cílové skupiny, zůstává skupina osob, které propadávají síti pomoci, domácnosti budou spolupracovat se sociálními pracovníky – povinná spolupráce; dostupné bydlení – bude se zaměřovat na osoby, které vypadávají ze systému jiným způsobem, s ÚP ČR budeme spolupracovat na detekci osob v obtížné situaci, sociální práce v tomto typu bude dobrovolná.

Bude probíhat externí evaluace celého systému sociálního bydlení, tedy spolupráce klíčových aktérů, spolupráce sociálního pracovníka a klienta. Na základě průběžných výsledků evaluace tak bude možné upravovat spolupráci již v průběhu projektu.

Diskuze:

[redacted] – budeme mít v rámci projektu nastaveno, po jaké období bude člověk byt využívat?

p. Navrátil (ASZ) – ano, máme; projekt bude trvat 3 roky, ale u spolupráce s konkrétní domácností se počítá, že by měla spolupráce trvat 2 roky

[redacted] – bude se jednat i o lidi s dluhy? Kdo bude dělat v projektu výběr a jak se bude řešit spotřeba energie?

p. Mariánek (náměstek, MMO) – příští týden máme schůzky s poskytovateli dodavatelů elektřiny a plynu. Budeme se snažit domluvit, ať mohou být připojeni i lidé, kteří sice dluhy mají, ale budou je s dodavatelem řešit.

p. Navrátil (ASZ) – u krizového bydlení (5 bytů) budou dodávky garantovány; u sociálního bydlení se budeme domlouvat s dodavateli energií o připojení (při řádném placení), konzultujeme s kolegy z Brna; u dostupného bydlení by toto nemělo být zásadním problémem

[redacted] – v Ostravě je početná cílová skupina, kdo bude určovat, kam má být člověk začleněn – do jakého typu bydlení? U nás si projdou více stupni, jsou v kontaktu se sociálním pracovníkem každý den. Kdo určí, zda může jít rodina z ubytovny do sociálního bytu a nemusí do krizového?

⁵ Odkaz ke stažení: <http://www.ostrava.cz/cs/o-meste/aktualne/kampane/program-socialni-inkluze-ostrava-1/program-socialni-inkluze-ostrava/PodkladovanalzakekonceptibydenSMO PROCES 2015.pdf>

p. Navrátil (ASZ) – kritériem pro zařazení domácnosti do systému sociálního bydlení bude potřeba; budou stanovena kritéria a bude vytvořen dokument/dotazník, kterým se bude situace klienta ověřovat. MMO bude vytvářet databázi, v níž budou domácnosti zařazeny.

pí Škvaridlová (MMO) – to, jak se kterou domácností pracovat, nezjistíme dotazníkem; rozdíl mezi tím, do jakého typu bydlení domácnost zařadit – zda do sociálního bytu nebo do dostupného bytu, není jednoduché určit (jsme si vědomi tohoto problému). Na začátku spolupráce tak bude podpora poskytnuta všem a nejpozději v horizontu tří měsíců bude určeno, zda je třeba dlouhodobější intenzivní sociální práce nebo bude podpora méně intenzivní. Posouzení bude individuální.

p. Navrátil (ASZ) – nechtěli jsme domácnosti stigmatizovat, ale ani rozsah podpory podcenit – rozsah podpory a spolupráce klienta se sociálním pracovníkem tak bude nastavena individuálně v rámci úvodních tří měsíců spolupráce.

_____ – *v obvodě máme rodiny, které bydlí bez právního důvodu, je to u soudu – jsou podobné situace v projektu řešeny? A můžeme dostat k dispozici dotazník, který bude s cílovou skupinou vyplňován?*

p. Navrátil (ASZ) – ano, bude to probíráno v PS; dotazník bude také probíráno na PS, bude dán i členům ŘV.

pí Rovňáková (vedoucí odboru, MMO) – v PS jsou zastoupeny jednotlivé obvody, při vytváření dotazníku budeme se členy PS spolupracovat.

_____ – *a co lidé mimo systém, jak se o nich dozvíte?*

pí Rovňáková (vedoucí odboru, MMO) – sociální pracovnice obvodu znají terén, situaci v terénu/lokality a mohou dát vědět o konkrétní domácnosti, mohou někoho k zařazení do projektu doporučit.

_____ – *máme souhrn otázek, jedná se nám o to, ať máme prostor k jednání. Magistrát bude zaměstnávat nové sociální pracovníky? V bytech je třeba udělat opravy. Kdy se k projektu dozvíme konkrétní údaje?*

p. Navrátil (ASZ) – jakmile projekt podáme, což bude již brzy, tak začnou probíhat pracovní skupiny a individuální jednání a vše bude konkretizováno. Plánujeme také individuální schůzky s vedením jednotlivých městských obvodů a MMO na kterých bude dále spolupráce v rámci projektu dojednávána a konkretizována.

p. Mariánek (náměstek, MMO) – nájmy v obecních bytech se různí, najdeme rozumnou hranici, toto bude tématem pracovních skupin. Sociální pracovníci budou noví zaměstnanci MMO hrazení z projektu.

p. Navrátil (ASZ) – z tohoto důvodu jsme posílili ŘV, na PS se toho hodně odpracuje, na ŘV se to bude projednávat.

2.2 Prevence ohrožení rodiny ve městě Ostrava

p. Navrátil (ASZ) – představení klíčových aktivit, pro potřeby projektu byla zpracována Podkladová analýza ke koncepci rodinné politiky statutárního města Ostravy⁶.

Na potřebnost vyjádřenou, mimo jiné, i v podkladové analýze reagují klíčové aktivity:

⁶ Odkaz ke stažení: <https://www.ostrava.cz/cs/o-meste/aktualne/kampane/program-socialni-inkluzi-ostrava-1/program-socialni-inkluzi-ostrava/PodkladovaanalyzakekonceptirodinnepolitikystatutarnihomestaOstravy.pdf>

- KA 1: Participativní tvorba Koncepce rodinné politiky
- KA 2: Propojování podpory v oblasti péče o rodinu
- KA 3: Ženy na trhu práce
- KA 4: Socializačně-vzdělávací akce pro rodiny
- KA 5: Řízení, administrace, publicita a evaluace projektu

p. Mariánek (náměstek, MMO) – informace mimo projekt prevence ohrožení rodiny - sociální komise navrhl, že jsou-li rodiče v hmotné nouzi a nemusí tedy platit školné, bude moci ušlý příjem MŠ být hrazen z účelové dotace SMO.

2.3 Posílení prevence kriminality v Ostravě prostřednictvím asistentů prevence kriminality a multidisciplinárního přístupu

Projekt byl již podán; potřebnost byla zmapována v rámci Výzkumu pocitu bezpečí v okolí sociálně vyloučených lokalit a dalších rizikových míst v Ostravě⁷.

Projekt má na tyto klíčové aktivity:

- KA 1: Zajištění činnosti asistentů prevence kriminality a jejich metodická podpora
- KA 2: Rozvoj a podpora systému multidisciplinárních týmů na úrovni městských obvodů/lokalit
- KA 3: Řízení, administrace, publicita a evaluace projektu

2.4 Oblast zaměstnanosti

p. Navrátil (ASZ) – máme výbornou a všestrannou spolupráci s ÚP ČR. Je připraven navazující projekt na projekt Příležitost dělá(t) zaměstnance, jsou reflektovány nedostatky z prvního projektu, ve spolupráci se snažíme posunout o kousek dál – pokusíme se vtáhnout skupiny zaměstnavatelů. Snažíme se také vytvořit síť zaměstnanosti, která bude udržitelná i mimo projektové aktivity. Paní Baturná (ASZ) byla v ÚP ČR na stáži; vnímáme složitost přechodu z dávek do legálního zaměstnání.

Diskuse

_____ – *spousta lidí je zadlužených, jsou v exekčním řízení a nemají motivaci pracovat. Jak bude řešeno toto?*

p. Navrátil (ASZ) – prvním krokem je určitá stratifikace, protože u zadlužení jde o různé dluhy, které jsou různě vysoké a vyskytují se v odlišných věkových kategoriích. I u hodně zadlužených osob je určitý prostor pro vyjednávání s věřiteli, zvyšujeme procento lidí, kteří se uplatní. S dluhy se dá nakládat, určitá částka je nezabavitelná.

_____ *bude s klienty uzavřena smlouva? Když klienti budou spolupráci zahajovat, odsouhlasí všechno, ale poté mohou spolupráci odmítnout.*

p. Navrátil (ASZ) – ano, u sociálního bydlení bude v sociálních bytech sociální práce povinná, bude s nimi probíhat individuálně nastavená a intenzivní sociální práce. U zaměstnanosti je to jiné, nepanuje shoda na tom, jak moc by měla být účast povinná – je možné nastavit, že opuštění projektu je důvodem k sankčnímu vyřazení z evidence ÚP.

_____ – je-li aktivita v individuálním akčním plánu, je vyřazení možné; není to možné, když to klient odmítne, nemá-li to v individuálním plánu. Nemáme dobrou zkušenost, pokud se lidé do projektu nutí.

⁷ Odkaz ke stažení:

<https://www.ostrava.cz/cs/o-meste/aktualne/kampane/program-socialni-inkluzi-ostrava-1/program-socialni-inkluzi-ostrava/vyzkumpocitubezpecivokolisocialnevylocenychlokalitadalsichrizikovychmistvOstrave.pdf>

pí Rovňáková (vedoucí odboru, MMO) – je to šance nastavit pravidla, nastavit podmínky, jak uplatnit to, kam chceme klienta dostat, posunout. Vidím v projektech šanci, jak si nastavit procesy.

████████████████████ – vidím velký posun ve snižování systémových bariér.

p. Mariánek (náměstek, SMO) – jedním s resortním náměstkem investic o zadávání veřejných zakázek, o možnosti kontroly a nastavení smluv tak, aby v co největší možné míře ztlížily nelegální zaměstnávání (tzv. práci na černo). Jednání je na dobré cestě.

████████████████████ – to je průlomové sdělení, velmi by to pomohlo situaci v oblasti zaměstnávání.

p. Navrátil (ASZ) – v nějaké motivační podobě by se měla vrátit veřejná služba, lépe nastavit propustnost mezi dávkami a prací, využít motivační faktory.

████████████████████ měli bychom se poučit od některých soukromých firem, např. týdenní vyplacení (zálohy) mezd; měsíc je příliš dlouhá doba, je třeba vnímat mentalitu lidí.

p. Navrátil (ASZ) – ano, proč ne

████████████████████ – nám se to osvědčilo

2.5 Rozvoj rovných příležitostí ke vzdělávání ve městě Ostrava

p. Navrátil (ASZ) – projekt byl podán v prosinci, stále je v procesu hodnocení; projekt již obdržel vysoký počet bodů – velká spolupráce města, ASZ a společnosti RPIC-ViP. Projekt přinese kapacity v podobě psychologů, speciálních pedagogů atd.

Projekt má velké ambice (např.: vytvoří nové přístupy/způsoby pro řešení různých situací ve vzdělávání); projekt bude mít systémový přínos, zaměřuje se na celé prostředí.

Je 24 spolupracujících škol a 5 pilotních škol, jsou v různých prostředích – poblíž sociálně vyloučených lokalit, v blízkosti ubytoven, na sídlišťích, mají/nemají zkušenosti se spoluprací s neziskovou organizací.

Další příležitosti v oblasti vzdělávání – budou otevřeny dvě koordinované výzvy (jedna do konce roku pro obce, další bude otevřena v září pro neziskové organizace). Je třeba, ať je zpracován místní plán inkluze (příloha MAPu – Místního akčního plánu). Město se nyní zaměřuje na implementaci velkého projektu.

Pracovní skupiny budou vznikat na úrovni městských obvodů.

3. IROP (Integrovaný regionální operační program)

p. Navrátil (ASZ) – k výzvě na sociální bydlení dochází ze strany MMR k častým změnám; proběhlo jednání náměstka p. Mariánka (MMO) a ASZ na MMR. Výzva by měla být otevřena v květnu nebo červnu, snad se podaří prosadit i možnost rekonstruovat nemovitost, v níž bude maximálně 8 sociálních bytů, přetrvávají nejasnosti u výpočtu vyrovnávací platby, MMR v jeden moment řeklo, že SOHZ⁸ ruší a půjde čerpat jen v režimu de minimis, toto se podařilo zvrátit; klesla hranice pro SOHZ, a to na max. 50 mil. Kč. Budeme tyto složité procesy zpřehledňovat a projasňovat; spolu s Centrem pro regionální rozvoj (CRR).

⁸ Služby obecného hospodářského zájmu.

████████████████████ – máme možnost se stále možnost se k výzvě přihlásit?

- p. Navrátil (ASZ) – ano, alokace budeme vybírat před otevřením výzvy.
- p. Mariánek (náměstek, MMO) – k výzvě ještě panují nejasnosti, je třeba vydržet.
- p. Navrátil (ASZ) – nejasnosti jsou např. u toho, kdo bude vydávat pověření (snad MMR)

4. Ostatní

p. Navrátil (ASZ) – probíhá spolupráce s Brnem; byla schůzka k tématu bydlení, projednávali jsme detaily, vyměňovali si zkušenosti. Spolupráce je možná i v oblasti vzdělávání.

Mediální plán – ze zpětných vazeb jsme zjistili, že o aktivitách málo informujeme, mělo by se to propracovaněji uchopit. Zpracovával se měsíčník společné agendy, ale nebyl rozeslán všem, bude třeba jej zpracovávat a rozesílat systematictěji, přepracovat jej, jinak uchopit. Aktuálně s tímto tématem pracujeme.

Zapsal: Marek Mikulec, Lucie Škvaridlová

V Ostravě dne 28.04.2016

